

CO S ODPADEM?

Encyklopedie pro školáky

Gerda Raidt, Portál s.r.o.

Metodika pro práci s knihou ve škole, třídě, čtenářském klubu...

Zpracovala: **Mgr. Michaela Musiolková** (Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná)

instagram: @ucitelsky_denicek

1) MOTIVACE

- Brainstorming, myšlenková mapa na téma odpad.
- V motivační fázi můžeme donést odpadkový pytel a v něm třeba zmuchlaný papír, prázdnou pet lahev a podobně. Děti vyvodí téma – odpad. Mohou také podle obsahu pytle hádat, co je asi zač člověk, kterému tento odpad patří (třeba že netřídí odpad nebo podle vyhozeného dudlíku usoudíme, že je v rodině malé dítě a podobně).
- Co se vám vybaví, když se řekne odpad? Co vše může být odpadem?
- Opravdu je to, co vyhodíme znovu nepoužitelné?
- Zamyslete se nad tím, jaký odpad vaše rodina nejvíce produkuje, vytváří. Svě odpovědi zapiš nebo nakresli.

2) OTÁZKY PŘED ČTENÍM

- Ukážeme dětem knihu a necháme je odhadovat, jak bude uvnitř vypadat.
- Co myslíte. Bude se jednat o souvislý text - příběh? Jaká podtémata by se v knize mohla v souvislosti s odpadem objevit? Pro koho je kniha určena? Dětem? Dospělým? Proč?
- Co je to encyklopedie?

3) NÁMĚTY K JEDOTLIVÝM ČÁSTEM KNIHY

str. 16 – 17

- Třídění odpadu – víš, jaký odpad můžeme třídít a do jakých kontejnerů, případně na jaká místa ho odvážíme?
- Menším dětem můžeme nachystat barevné misky nebo kelímky a kousky plastu, papíru, skleněné „kamínky“ a necháme je materiály roztřídit. Mohou pracovat ve skupinkách, na čas i jednotlivě.

- Větší děti mohou zapátrat po tom, jak třídíme materiály jako elektro, oděvy nebo třeba i stavební suť, kabely, ale i oleje apod.

str. 18 – 19

- Co se děje, když doma spláchnete? Kam tekutý odpad putuje?
- Máte ve vašem městě čističku odpadních vod? (Můžete odmluvit exkurzi.)
- Organický odpad vozí do kompostáren. Víte, o co se jedná? Jak zpracování odpadu funguje tam? Odpověď můžete dohledat v ilustraci nebo v textu knihy.
- Co je to tedy kompost a k čemu se používá?

str. 21

- RECYKLACE
- Které materiály můžeme recyklovat a jak jejich recyklace probíhá?
- Předpona re- Znáš nějaká další cizí slova, ve kterých se tato předpona vyskytuje? Pokud ne, můžeš zapátrat na internetu. Pojmy zkus vysvětlit. Co tedy tato předpona vlastně znamená? (opakování... znovu probíhající děj...)

(renovace, reedice, reedukace, reorganizace...)
- S dětmi můžeme vyzkoušet recyklaci papíru. Namočíme použitý papír nebo staré noviny, rozmělníme, z kaše vytvoříme na bavlněné utěrce tenkou vrstvu hmoty zhruba ve tvaru obdélníku, přiložíme další utěrku a přitlačíme. Opatrně sejmem vylisovaný „papír“ a necháme vysušit.

str. 38 – 47

- RECYKLACE ODĚVŮ
- Můžeme si vysvětlit pojmy slow fashion, rychlá móda, secondhand. Pohovořit o tom, kde vzniká a kde končí oblečení z velkých obchodů, které se neprodá. Naznačit problematiku textilního průmyslu v Bangladéši a podobně.
- Děti můžeme vyzvat, aby prozkoumaly štítky na svém oblečení. Odkud pochází? Z čeho je složeno? Můžeme vyzvat i ostatní v našem okolí a data vyhodnotit – udělat třeba graf.
- Můžeme graficky znázornit (s ilustracemi) „cestu mého trička“ od pole s bavlnou po obchod...

str. 58 – 59

- K tématu úklidu nebo hromadění věcí budou mít určitě děti co říct. Pokud chceme dětem čtení a povídání zpestřit, můžeme tuto dvojstranu ofotit na kopírce, vystříhnout malou část nebo několik malých trojúhelníků, obdélníků a děti budou hledat, kde na obrázku se tyto výřezy nacházejí.

- Stejná hledací aktivita může být například i ke stranám 66 – 69.

str. 72 – 75

- Obaly. Kde všude nebo na čem všem obaly najdeme? Stačí se rozhlédnout... Sešity, učebnice, svačiny v silonových sáčcích nebo alobalu, supermarkety, kde jsou například ve fólii zabaleny i okurky po jednom kuse.
- Do supermarketu se můžeme vydat a podívat se, co vše z výrobků by se obešlo bez obalů, ve kterých se prodávají. Můžeme se pobavit o bezobalových prodejnách Co vše tam pořídíme? Jak prodej zde funguje? Opět i toto místo můžeme navštívit.
- Co to znamená zero waste?

str. 76 – 77

- Symboly použité na stranách můžeme namnožit na kopírce, rozstříhat a přiřazovat text k symbolům. Případně můžeme nejdříve dětem ukázat pouze symboly a samy mohou přemýšlet nad jejich významem.
- Můžeme vytvořit symboly vlastní. Jak by třeba mohlo vypadat označení bezobalového obchodu, secondhandového oděvu a podobně?

str. 86

- Jak můžeme dále využít věci, které nám už dosloužily? Děti mohou vymyslet, vyrobit cokoliv nového z použitého předmětu. Fantazii se meze nekladou.

3) OTÁZKY PO ČTENÍ

- Které z informací v knize už jsi znal/a?
- Co nového ses v knize dozvěděl/a?
- Co tě překvapilo?
- Chtěl/a bys na základě přečtení knihy něco ve svém chování k planetě změnit?
- Je něco, v čem s knihou nesouhlasíš? Kde se tvůj názor rozchází s tím autorčiným?